

Zintegrowany System Kwalifikacji, odpowiedzią na potrzeby i rozwój sektora motoryzacji w Polsce.

Sektor automotive rozwija się bardzo prężnie i jest najbardziej produktywną gałęzią gospodarki. Polska Izba Motoryzacji ocenia, że to największa z gałęzi gospodarki, która odpowiada za około 8 proc. produktu krajowego brutto. Siłą napędową branży są nie tylko firmy produkujące części i podzespoły, ale również fabryki produkujące samochody osobowe, dostawcze, ciężarowe i autobusy. Staliśmy się jednym z głównych ośrodków produkcji motoryzacyjnej w Europie i na świecie. Branża motoryzacyjna potrzebuje jednak odpowiednio wykwalifikowanej kadry, aby sprostać globalnym trendom motoryzacyjnym, czwartej rewolucji przemysłowej i wypełnić luki kompetencyjne.

W obliczu zmian klimatycznych i konieczności ograniczenia zanieczyszczeń powietrza, jednym z istotnych trendów w branży motoryzacyjnej jest rozwój elektromobilności.

Cały sektor znajduje się w procesie zmian i prawdziwej rewolucji. Musi się dziś zmierzyć z jednej strony z elektromobilnością, szybkimi zmianami technologicznymi, które pomagają optymalizować produkcję, wykorzystaniem sztucznej inteligencji, która napędza rozwój pojazdów autonomicznych, a z drugiej strony – z coraz większymi wymaganiami konsumentów. Wszystkie tendencje wpływają bezpośrednio zarówno na produkcję samochodów, sposób ich użytkowania oraz na zatrudnianie wykwalifikowanej kadry.

ŚWIATOWE, EUROPEJSKIE I POLSKIE TRENDY W BRANŻY MOTORYZACYJNEJ.

Według raportu „rEVolucja za kulisami. Jak elektromobilność zmieni rynek sektora samochodowego”, który przygotowano na zlecenie Impact CEE, „najważniejsze cztery trendy w motoryzacji określane są od angielskich słów: connected, autonomous, shared i electric, oznaczających samochody połączone ze sobą, autonomiczne, współdzielone i elektryczne. Wszystkie wymienione trendy są ze sobą powiązane, wzajemnie się napędzając i przyspieszając zmiany w całym sektorze motoryzacji. Jednak tylko 1 proc. wszystkich samochodów to auta napędzane prądem z baterii, a usługi współdzielenia, choć szybko zyskują na popularności, nadal nie zastępują samochodów prywatnych, lecz głównie taksówki i pojazdy komunikacji miejskiej. Samochody autonomiczne są ciągle w fazie testów. Wszystkie cztery wyżej wymienione trendy zwiastują znaczącą zmianę w tradycyjnych firmach sektora motoryzacyjnego w Polsce, Europie i na świecie”.

Trendy dotyczą przede wszystkim pojazdów połączonych oraz platform usług mobilnych z nimi powiązanych, szeroko rozumianej elektromobilności w tym wszystkich pojazdów z napędem elektrycznym, samochodów współdzielonych, które redukują koszty transportu oraz samochodów autonomicznych, które są aktualnie testowane na całym świecie.

Wymienione trendy dotyczą nie tylko produkcji i użytkowania pojazdów, ale przede wszystkim kwalifikacji i kompetencji, jakie są wymagane i oczekiwane od kandydatów do pracy w sektorze motoryzacji. Nowe kompetencje potrzebne w branży automotive związane są ściśle z trendami i dynamicznymi zmianami zachodzącymi w motoryzacji.

JAK ROZWIJA SIĘ ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE W PRZEMYSŁE MOTORYZACYJNYM?

Przemysł motoryzacyjny rozwija się w Polsce dzięki wielu czynnikom, które warunkują rozwój technologii i całej branży. Ogromne znaczenie mają przedstawione trendy oraz zmiany związane z Przemysłem 4.0. Kluczowe znaczenie dla sektora motoryzacji ma wykwalifikowana kadra, kształcona m.in. na uczelniach wyższych, jak politechniki, w szkołach średnich technicznych i branżowych I i II stopnia. Nie jest to jednak jedyna forma kształcenia nowoczesnej kadry. Szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne, realizowane przez sektor i firmy szkoleniowe są na porządku dziennym. Takie działania mają za zadanie systematyczny rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pracowników firm motoryzacyjnych. Zdobywanie nowych kwalifikacji jest również jednym z elementów, które warunkują sprawne budowanie ścieżek kariery i awansów w sektorze.

W fabrykach powstają miejsca pracy zarówno dla osób o wysokich kwalifikacjach, jak i dla pracowników z niższymi kwalifikacjami technicznymi i branżowymi.

Niezwykle ważnym elementem będą nie tylko kwalifikacje zdobywane w toku edukacji formalnej, ale również niwelowanie luk kompetencyjnych związanych z nowym zapotrzebowaniem na wykwalifikowaną kadrę. Rośnie zapotrzebowanie na pracowników, którzy wpiszą się we wszystkie trendy związane z samochodami połączonymi ze sobą, autonomicznymi, współdzielonymi, elektrycznymi oraz rozwojem nowoczesnych technologii i całej infrastruktury związanej z motoryzacją.

To wymaga szerokiej i nowoczesnej wiedzy, umiejętności i kompetencji z nowych dziedzin, aby dopasować się do szybkich zmian zachodzących na rynku pracy, potrzeb pracodawców sektora motoryzacji oraz zmian procesowych i produkcyjnych, które związane są z przemysłem 4.0 i z nowoczesnymi technologiami.

ZINTEGROWANY SYSTEM KWALIFIKACJI – TO ODPOWIEDŹ NA ZAPOTRZEBOWANIE, NA NOWE KWALIFIKACJE W SEKTORZE MOTORYZACJI.

Sektor motoryzacyjny w przyszłości będzie potrzebował pracowników charakteryzujących się innymi kompetencjami niż dziś. W firmach potrzebni będą pracownicy związani ze sprzedażą podzespołów i części, informatycy, elektrycy, chemicy, osoby zarządzające usługami serwisowymi, czy zarządzania i obsługą floty pojazdów. To grupy zawodów, na które zapotrzebowanie będzie rosło. Potrzebne będą również specjaliści z zakresu

elektromobilności, obsługi i serwisowania pojazdów autonomicznych i wielu innych dziedzin, i specjalizacji, których nie ma jeszcze w systemie edukacji formalnej.

Zintegrowany System Kwalifikacji jest narzędziem, które odpowiada na nowe trendy i wyzwania, jakie stoją przed sektorem. Współpracując z branżą motoryzacyjną, firmami szkoleniowymi, organizacjami branżowymi i innymi podmiotami związanymi z sektorem, projektowane i opisywane są nowe kwalifikacje dla branży motoryzacyjnej. Kwalifikacje te spełniają wysokie standardy jakości, które przypisane są wszystkim kwalifikacjom rynkowym, znajdujących się w ZSK (Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji).

Nowe i potrzebne w sektorze motoryzacyjnym, kwalifikacje rynkowe pozwolą na zaspokojenie popytu na nowych pracowników oraz na przygotowanie ich do pracy w środowisku Przemysłu 4.0.

Zintegrowany System Kwalifikacji opisuje, porządkuje i gromadzi kwalifikacje w publicznym rejestrze – Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, który dostępny jest na stronie www.kwalifikacje.gov.pl To rozwiązanie systemowe ma na celu podniesienie kapitału ludzkiego w Polsce oraz wprowadza jednolite standardy walidowania i procesu certyfikowania kwalifikacji.

Zintegrowany System Kwalifikacji umożliwia wiarygodne potwierdzenie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Kwalifikacje włączane do ZSK są szczegółowo opisane zestawami efektów uczenia się, które zawierają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne wymagane dla danej kwalifikacji. Wszystkie kwalifikacje zebrane w Systemie mają przypisany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, który obrazuje stopień trudności wykonywanych zadań, a to umożliwia swobodne porównanie kwalifikacji w obrębie branży, pomiędzy branżami, a także z kwalifikacjami nadawanymi w innych krajach europejskich i w prawie 150 krajach na całym świecie.

Za wdrożenie ZSK w Polsce, odpowiada Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie, który prowadzi również Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji, w którym znajdziemy wszystkie kwalifikacje posiadające symbol Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Aktualnie w Systemie znajdziemy takie kwalifikacje rynkowe, jak: Lakierowanie w lakierniach przemysłowych, Przeprowadzanie procesu renowacji i naprawy powłoki lakierowej, Przygotowanie pojazdów do lakierowania naprawczego – pomocnik lakiernika, Lutowanie ręczne zespołów elektrycznych i elektronicznych wykonanych w technologii przewlekanej i powierzchniowej, Montowanie manualne komponentów i urządzeń elektrycznych, elektronicznych i mechatronicznych, czy obsługa obrabiarek skrawających sterowanych numerycznie (CNC), programowanie obrabiarek skrawających sterowanych numerycznie (CNC) i wiele innych kwalifikacji rynkowych potrzebnych w sektorze automotive.

Kwalifikacje te powstały z potrzeb sektora i dla sektora motoryzacji.

Opisane i zgłoszone do ZSK zostały również inne kwalifikacje, takie jak: Diagnostowanie samochodów elektrycznych, Obsługiwanie samochodów autonomicznych, Serwisowanie kół pojazdów samochodowych, Rozliczanie i dokumentowanie czasu pracy kierowcy, Szacowanie jednostkowych przewozów ładunków transportem samochodowym, Kupowanie usług badawczych dla branży motoryzacyjnej, Wykonywanie czynności magazynowych, Zabezpieczanie komponentów i produktów przed skutkami wyładowań elektrycznych oraz wiele innych, które są w trakcie procedowania w ministerstwach właściwych.

Przedstawione kwalifikacje rynkowe są uzupełnieniem luk kompetencyjnych w branży. Kwalifikacje z ZSK wsparte są na mocnych filarach, dzięki temu, że:

- Są precyzyjnie opisane, a pracownik i pracodawca tak samo je rozumie.
- Dla każdej kwalifikacji określa się optymalny sposób sprawdzenia wiedzy i umiejętności z zastosowaniem wielu metod walidacji, co standaryzuje i daje wysoką jakość procesu sprawdzenia.
- Jest przejrzysty proces opisanego, walidowania i certyfikowania kwalifikacji rynkowych, co pozwala na wiarygodność i wysoką jakość zdobytych przez pracownika kwalifikacji.

Wszystkie rozwiązania wprowadzone przez ZSK ułatwią i pomogą pracodawcy w:

- znalezieniu odpowiednich pracowników,
- analizie struktury organizacyjnej firmy i kompetencyjnej zespołu,
- ocenie kompetencji kandydatów do pracy, zmniejszając ryzyko kosztownych błędów przy rekrutacji,
- trafnym wyborze szkoleń dla pracowników a także w doskonaleniu systemu awansowania i wynagradzania,
- zwiększeniu konkurencyjności firmy w postępowaniach przetargowych w kraju i za granicą, dzięki wykwalifikowanej kadrze posiadającej certyfikaty z symbolem Polskiej Ramy Kwalifikacji
- zarobkowaniu na walidacji i procesie certyfikowania kwalifikacji rynkowych w sektorze motoryzacji.

Tworzenie nowych kwalifikacji rynkowych, ściśle dopasowanych do potrzeb sektora motoryzacji, konkretnych pracodawców i lokalnego rynku pracy, pozwoli na wzmocnienie branży, wypełnienie luk kompetencyjnych, dopasowanie się do bieżących i przyszłych trendów oraz pozwoli dostrzec i wyznaczyć nowe kierunki rozwoju firmy.

Więcej informacji o ZSK, korzyściach z uczestnictwa w tworzeniu całego Systemu i nowych kwalifikacjach rynkowych znaleźć można na stronach:

www.kwalifikacje.edu.pl www.kwalifikacje.gov.pl oraz poprzez kontakt z Liderami i Regionalnymi Centrami ds. ZSK i wspierania LLL, które są zlokalizowane w każdym mieście wojewódzkim.

Zapraszamy również na bezpłatne i dedykowane seminaria, dotyczące ZSK, kwalifikacji i trendów z nimi związanych, które organizuje Sektorowa Rada ds. Kompetencji Motoryzacja i Elektromobilność oraz Instytut Badań Edukacyjnych.

Iwona Caputa

Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie

Regionalny Lider ds. ZSK w województwie opolskim